

Tiedote 26.1.2024
Julkaisuvapaa heti

OPPIKIRJAILIJAPALKINNOT JAETTIIN EDUCASSA 26.1.2024

Vuoden 2024 Oppikirjailijapalkinnot saivat Eenariina Hämäläinen, Outi Kari, Kirsi Malinen, Kimmo Svinhufvud ja Leena Turpeenoja.

Suomen tietokirjailijat ry:n myöntämät Oppikirjailijapalkinnot jaettiin opetusalan Educa-messuilla Helsingin Messukeskuksessa perjantaina 26.1.2024. Oppikirjailijapalkinnot ovat suuruudeltaan 8 000 euroa, ja ne myönnetään tunnustuksena laajasta ja ansiokkaasta oppiteostuotannosta. Palkinnot jakoivat Suomen tietokirjailijat ry:n puheenjohtaja Timo Tossavainen ja varapuheenjohtaja Anne Mäntynen. Suomen tietokirjailijat ry:n palkinnot rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla.

Eenariina Hämäläinen on oppikirjailija, joka työskentelee historian, yhteiskuntaopin, filosofian ja elämäkatsomustiedon opettajana Tampereen yhteiskoulun lukiossa. Tuusulalainen Outi Kari toimii Keski-Uudenmaan Koulutuskuntayhtymässä Keudassa opinto-ohjaajana. Kirsi Malinen on matematiikan, fysiikan ja kemian lehtori Jokelan yläasteella. Kimmo Svinhufvud on suomen kielen dosentti, joka toimii äidinkielen yliopisto-opettajana Helsingin yliopiston Kielikeskuksessa. Leena Turpeenoja on eläkkeellä oleva lehtori, joka toimi opettajana mm. Kuopion Lyseon lukiossa.

PALKINTOPERUSTELUT

EENARIINA HÄMÄLÄINEN

Lehtori, oppikirjailija Eenariina Hämäläinen aloitti kirjailijanuransa yläkoulun historian *Forum*-sarjassa (Otava). Historian elävöittämisessä Hämäläinen otti avukseen videot ja monipuoliset digitaaliset tehtävät, joita hän oli käyttänyt omassa opetuksessaan jo pitkään.

Alakoulun oppimateriaaleissa Hämäläinen oli kantavana voimana, kun uusi opetussuunnitelma toi yhteiskuntaopin opetuksen ja *Forum*-sarjan 4.–6. luokalle. Lukion materiaaleista Hämäläinen on ollut tekemässä uutta filosofian oppimateriaalia. Syntyi ajattelun taitoja ja argumentointia korostava *Idea*-sarja (Otava), jonka digikirjat ja opettajan digiopetusaineistot sähköistivät lukion oppitunteja ja uudistuivat vuodesta 2021 alkaen uuteen lukion opetussuunnitelmaan. Hämäläinen on tehnyt lisäksi yläkoulun yhteiskuntaopin materiaaleja sekä lukion historian videoita ja opettajan materiaaleja.

Hämäläisen oppikirjailijaura on kestänyt noin vuosikymmenen, ja hänen julkaisuluetteloonsa kuuluu jo satakunta tuotetta: oppikirjoja, tehtäväkirjoja, digikirjoja, digitehtävistöjä, digikokeita ja opettajan materiaaleja. Näistä historian ja yhteiskuntaopin materiaalit on julkaistu sekä suomen että ruotsin kielellä. Hämäläinen on lisäksi vienyt suomalaista koulutusosaamista maailmalle ja käynyt luennoimassa suomalaisista oppimateriaaleista mm. Vietnamin.

Eenariina Hämäläinen on oppikirjailijaryhmien aktiivinen ja inspiroiva keskushahmo, jonka tehokkuus ja kunnianhimo tuottavat moderneja ja innostavia oppimateriaaleja. Hän tuo työskentelyyn mukanaan energisen asenteensa, rohkeat näkökulmansa ja halunsa tehdä parasta mahdollista oppimateriaalia nuorille.

OUTI KARI

Outi Kari on yhteiskuntatieteiden maisteri ja kasvatustieteiden kandidaatti, ammatillinen erityisopettaja sekä opinto-ohjaaja. Hän on toiminut ammatillisessa koulutuksessa eri tehtävissä lähes 30 vuotta ja antanut asiantuntijalausuntoja lukuisiin käsikirjoituksiin.

Outi Kari on ollut tekemässä monipuolisesti sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon (lähihoitaja) oppimateriaaleja. Kari on ollut tekemässä Sanoma Pro:lle esimerkiksi teoksia *Kuntoutumisen tukeminen* (2013), *Opiskelen lähihoitajaksi* (2015, yhdessä Tuula Niskasén kanssa), *Kasvun ja osallisuuden edistäminen* (2018, yhdessä Tuula Niskasén kanssa), *Kotihoidossa toimiminen* (2019) ja *Vammaistyön käsikirja* (2020). Teoksissa on ajateltu opiskelijaa ainutlaatuisen paljon ja huomioitu, mikä sisältö opitaan parhaiten käytännön harjoituksilla ja mikä taas suoraan oppimateriaalista. Teoriaosaamista rakennetaan myös runsaalla digitaalisella materiaalilla, videoilla ja tehtävillä. Outi Kari on ollut tässä oman alansa uranuurtaja.

Outi Kari pystyy ottamaan joustavasti huomioon painetun oppikirjan, digitaalisen materiaalin, opettajan materiaalin ja maahanmuuttajille tarkoitetun materiaalin erilaiset tarpeet. Materiaalin tekeminen on edellyttänyt eri käyttäjäryhmien näkökulmiin perehtymistä ja parhaiden pedagogisten lähestymistapojen etsimistä, mm. monipuolisten ja innostavien tehtävien kehittelyä, selkeyteen ja kieleen panostamista sekä asiasisällön kytkemistä vahvasti myös työelämässä oppimiseen. Sosiaali- ja terveysalan oppimateriaaleilla on valtava yhteiskunnallinen merkitys, kun koulutetaan osaavia ja motivoituneita työntekijöitä terveydenhuollon alalle, ja Outi Kari on aina valmis kehittämään materiaaleja vastamaan opiskelijoiden tarpeita.

KIRSI MALINEN

Kirsi Malinen on hyvinkääläinen matemaattisten aineiden opettaja, jonka ura oppikirjailijana alkoi vuonna 2012 yläkoulun *Pointti*-sarjalla (Sanoma Pro). Tälle kirjasarjalle on tyypillistä matemaattisen sisällön esittäminen selkeästi ja johdonmukaisesti oppilaiden valmiudet huomioon ottaen.

Seuraava askel Kirsi Malisen oppikirjailijan uralla on ollut alakoulun menestystuote *Milli*. Hän on mukana tässä Sanoma Pron vuonna 2018 julkaisemassa jättihankkeessa vuosiluokkien 3–6 osalta. *Millin* jatkuvasti laajenevaa ja kehittyvää tuoteperhettä kuvaavat hyvin avainsanat lukukäsitteen vahvistaminen, ajattelun taitojen kehittäminen ja matematiikan harjoittelu mielekkäällä tavalla. *Millin* rinnalla Malinen on palannut yläkoulun matematiikan oppimateriaalin kehittämisen pariin. Uusi yläkoulun kirjasarja on parhaillaan tekeillä ja se tähtää markkinoille vuodesta 2025 alkaen.

Kirsi Malisen kanssa työskennelleet oppikirjailijat kehuvat häntä erittäin taitavaksi, yhteistyökykyiseksi ja oivaltavaksi tekijäksi. Hänessä yhdistyvät vankka matemaattinen ajattelu ja monipuolinen kokemus matemaattisten aineiden opettamisesta. Tämä kokemus ei ole kuitenkaan jäykistänyt häntä pidättäytymään kerran hyväksi havaituissa toimintamalleissa, vaan hän on avoin myös uusille ajatuksille ja ideoille siitä, miten vaikeatkin matemaattiset käsitteet voidaan avata lapsille ja nuorille ymmärrettävällä ja innostavalla tavalla. Lisäksi hän osaa kommentoida rakentavasti ja arvostavasti oppikirjailijatovereidensa ehdotuksia ja pitää yllä kannustavaa ilmapiiriä silloinkin, kun kirjahankkeen aikataulut alkavat asettaa työryhmälle paineita. Lyhyesti sanottuna: Kirsi Malinen on esimerkillinen oppikirjailija.

KIMMO SVINHUFVUD

FT, suomen kielen dosentti Kimmo Svinhufvud on kirjoittamiseen ja ohjaamiseen perehtynyt tutkija ja opettaja, joka tunnetaan taitavana kirjoittamisen opettajana ja kouluttajana. Hän toimii äidinkielen yliopisto-opettajana Helsingin yliopiston Kielikeskuksessa. Hän on myös ylioppilastutkintolautakunnan äidinkielen ja kirjallisuuden sensori, ja hänellä on työnohjaajan pätevyys. Tieteellisten julkaisujen lisäksi Svinhufvud on tehnyt laajasti käytettyjä ja suosittuja kirjoittamisen oppaita ja oppikirjoja sekä korkeakouluopiskelijoille että työelämään.

Svinhufvudin oppikirja *Kokonaisvaltainen kirjoittaminen* (Art House, 2007) on selkeä ja käytännöllinen kirjoittamisen opas, joka sopii monenlaisiin kirjoittamistilanteisiin sekä kirjoittajille että kirjoittamisen ohjaajille. *Gradutakuu* (Art House, 2009) on puolestaan helposti lähestyttävä opas tutkielman kirjoittamiseen. Se on tarjonnut toimivia neuvoja tutkielman kirjoittamiseen lukuisille korkeakouluopiskelijoille. Svinhufvud jäsentää kirjoittamisprosessin pieniksi askeleiksi, joiden avulla prosessi etenee sujuvasti ja tutkielma tulee taatusti valmiiksi. Väitöskirjan kirjoittajille suunnattu

Tohtoritakuu (Art House, 2015, yhdessä Carol Kiriakoksen kanssa) ja työelämän tekstien kirjoittamiseen ohjaava *Kupliva kirjoittaminen* (Art House 2020, yhdessä Urpu Strellmanin kanssa) edustavat samaa asiantuntevaa ja kirjoittajan pulmista lähtevää otetta.

Svinhufvudin tuotantoa leimaa asiantuntemus, joka perustuu tutkittuun tietoon ja pedagogiseen osaamiseen sekä käytännön kokemukseen. Hänen kirjoittamisen oppaansa ovat helpottaneet monen opiskelijan ja työelämän kirjoittajan elämää madaltamalla kirjoittamisen kynnyistä ja tyhjän paperin kammoa. Hän tarjoaa käytännöllisiä neuvoja kirjoittamisen hallitsemiseen aina ajanhallinnasta ja tavoitteista lähtien. Kimmo Svinhufvudin teokset ovatkin olleet avuksi lukuisille kirjoittamisen kanssa kamppaileville ja niiden myönteinen ote on luonut uskoa kaikkein epätoivoisimmillekin kirjoittajille.

LEENA TURPEENOJA

Leena Turpeenoja on neurobiologian tohtori, ja hänellä on filosofian lisensiaatin tutkinto biokemiassa. Hän on toiminut opettajana useilla koulutusasteilla ammatillisessa koulutuksessa, yliopistossa ja lukiossa. Eläkkeelle hän jäi Kuopion Lyseon lukion biologian vanhemman lehtorin tehtävästä. Turpeenoja on toiminut valtakunnallisesti täydennyskouluttajana kemian opettajille sekä kannustanut omia opiskelijoitaan kansallisiin ja kansainvälisiin tiedekilpailuihin. Oppikirjailijana Turpeenoja on toiminut 1990-luvulta saakka.

Lukion kemian opetuksessa Leena Turpeenojan johdolla syntynyt *Mooli*-sarja (Otava) on klassikko, jonka merkitys kemian opetuksessa ja opetuksen kehittämisessä on ollut keskeinen useiden opetussuunnitelmien aikana. *Mooli*-sarjan tarkka ja pedantti teoriateksti sekä oivaltavat tehtävät on uusittu eri opetussuunnitelmiin, viimeksi vuoden 2021 lukion opetussuunnitelmaan. Materiaaleissa on alusta saakka ollut runsaasti digitaalista sisältöä. *Mooli*-sarja on muokannut useiden lukion opiskelijasukupolvien käsitystä kemiasta oppiaineena.

Monipuolinen opettajakokemus näkyy Leena Turpeenojan tavassa tuottaa oppimateriaalia. Hän tuntee erilaisten opiskelijoiden toiveet ja tarpeet, ja hän osaa muokata kemian vaativat sisällöt opiskelijalle sopivaan muotoon. Kokeellisen lähestymistavan, tutkimustehtävien ja laboratoriotyöskentelyn rooli on keskeinen *Mooli*-sarjan materiaaleissa. Oppikirjailijana Turpeenoja paneutuu yksityiskohtiin ja haluaa varmistaa, että yksityiskohdista muodostuu jännevä kokonaisuus. Turpeenojan keskeinen oppimisen kehittämiskohde on ollut oppimisen arviointi. Hän on kehittänyt runsaasti erilaisia jatkuvan arvioinnin menetelmiä ja materiaaleja. Turpeenoja on kemian alan monipuolinen, innovatiivinen osaaja. Oppikirjailijana Leena Turpeenoja on toiminut sekä työryhmien idearikkaana jäsenenä että ainoana tekijänä.

OPPIKIRJAILIJAPALKINTO

Oppikirjailijapalkinto myönnetään vuosittain usealle oppikirjailijalle. Vuodesta 2001 saakka myönnetyn palkinnon ovat saaneet aiemmin muun muassa Hannele Cantell, Juha Herkman, Mervi Holopainen, Ulla Ilomäki-Keisala, Johanna Jämsä, Panu Kaila, Jari Lavonen, Helena Ruuska, Eeva-Liisa Ryhänen, Juha Suoranta, Marja Tihtarinen-Ulmanen, Juha Valste, Simo Veistola ja Leila White.

Palkinnonsaajista päätti Suomen tietokirjailijat ry:n hallitus, johon kuuluivat vuonna 2023 puheenjohtaja Timo Tossavainen, varapuheenjohtaja Anne Mäntynen ja jäsenet Mervi Holopainen, Markus Hotakainen, Elina Kahla, Riitta Korhonen, Päivi Kosonen, Petri Laukka, Kai Myrberg ja Rainer Oesch.

Lisätiedot ja haastattelupyynnöt:

Anne Rutanen | Viestintäpäällikkö | Suomen tietokirjailijat ry
050 351 2771 | anne.rutanen@tietokirjailijat.fi
www.suomentietokirjailijat.fi

Suomen tietokirjailijat ry on maamme suurin kirjailijajärjestö. Se edistää tietokirjallisuutta, jakaa apurahoja ja palkintoja sekä valvoo tieto- ja oppikirjailijoiden tekijänoikeudellisia ja taloudellisia etuja. Yhdistyksellä on yli 3 300 jäsentä.